

Enstitüsü: Sosyal Bilimler
Ana Bilim Dalı: Sanat Yönetimi
Programı: Sanat Yönetimi
Tez Danışmanı: Prof. Mesut İktu
Tez Türü ve Tarihi: Yüksek lisans - Ağustos 2007

KISA ÖZET

ÇAĞDAŞ OPERA BESTECİLERİNİN OPERALARININ İNCELENMESİ

Papatya Atak

Bu çalışmada dünyada ve ülkemizde çok sesli müzik sanatının tanımları, kısa kısa nasıl bir gelişme gösterdikleri ve opera sanatının gelişmesinde nasıl etkiledikleri incelenmiştir. Operanın tanımı ve tarihçesi kısa kısa dönemlerle incelenerek, gelişmesinde nasıl bir yoldan geçtiği anlatılmıştır.

1923 yılı Cumhuriyet dönemi opera sanatının gelişimi ve bu gelişimdeki Atatürk'ün rolü ortaya konmuştur. Kısaca Atatürk'ün ismarladığı Özsoy operası ile başlayıp bunu takip eden operalarımızdan bahsedilmiştir.

Cumhuriyetimizin kuruluş döneminde yaşayan ve çoksesli müziği bize tanıtan Türk Beşlerinin öneminden ve müziğimize yaptığı katkılarından bahsedilip 2. ve 3. kuşak bestecilerimizin isimleri verilmiştir.

Operası olan Çağdaş Türk Bestecilerinden Ahmed Adnan Saygun, Cemal Reşit Rey, Necil Kazım Akses, Nevit Kodallı, Ferit Tüzün, Sabahattin Kalender, Cengiz Tanç, Okan Demiriş, Çetin Işıkoğlu ve Selman Ada'nın hayatları, bizlere bıraktıkları; Ahmed Adnan Saygun'un Özsoy, Kerem, Taşbebek, Köroğlu ve Gılgames operaları, Cemal Reşit Rey'in Çelebi, Necil Kazım Akses'in Bayönder, Nevit Kodallı'nın Van Gogh ve Gılgames operaları, Ferit Tüzün'ün Midasın Kulakları, Sabahattin Kalender'in Deli Dumrul ve Nasrettin Hoca operaları, Cengiz Tanç'ın Deli Dumrul, Okan Demiriş'in IV. Murat, Karyağdı Hatun ve Yusuf ile Züleyha operaları, Çetin Işıkoğlu'nün Ağrıdaki Efsanesi/Gülbahar, Dudaktan Kalbe ve İnanna, Selman Ada'nın Ali Baba ve 40 Haramileri ile Aşk-ı Memnu operalarının librettoları incelenerek son bölümde kısa bir değerlendirme yapılmıştır.

University: İstanbul Kültür University
Institute: Institute of Social Sciences
Department: Art Management
Programme: Art Management
Supervisor: Prof. Mesut İktu
Degree Awarded and Date: MA - August 2007

ABSTRAC

THE RESEARCH ON THE OPERAS OF THE CONTEMPORARY OPERA COMPOSERS

Papatya Atak

In this study; the definition of the polyphonic music art in the World and in our country; how it showed a development and how it affected the development of the opera art of the music were examined. The definition and history of the opera were studied in short periods and the followed way in its development was explained.

At the Republic period in the year of 1923, the development of the opera art and the role of Atatürk in this development were put forward. Briefly, starting with Özsoy opera ordered by Atatürk and the following operas were mentioned in this study.

The importance and the contributions to our music of Turkish- Fives lived at the foundation period of the Republic and introduced us the polyphonic music were explained and the names of the second and third generation composers were given.

Apart from these, the operas of the contemporary Turkish composers set forth below were examined from the librettoes point of view: Lives of Ahmed Adnan Saygun, Cemal Reşit Rey, Necil Kazım Akses, Nevit Kodallı, Ferit Tüzün, Sabahattin Kalander, Cengiz Tanç, Okan Demiriş, Çetin Işıközlü and Selman Ada; the works of Ahmed Adnan Saygun's that's Özsoy, Kerem, Taşbebek (Porcelain Doll), Köroğlu, Gilgameş; Cemal Reşit Rey's Çelebi, Necil Kazım Akses'in Bayönder (Mr. Leader), Nevit Kodallı's Van Gogh and Gilgameş; Ferit Tüzün's Midas's Ears, Sabahattin Kalander's Mad Dumrul and Nasrettin Hoca, Cengiz Tanç'ın Mad Dumrul, Okan Demiriş's Murat the Forth, Karyağdı Hatun and Yusuf with Züleyha, Çetin Işıközlü's Ararat's Legend/Gülbahar, from Lip to Heart and İnanna, Selman Ada's Ali Baba and 40 Bandits and Aşk-ı Memnu